

Finansklagenemnda Skade

Avgjørelse FinKN 2026-61

23.1.2026

If Skadeforsikring NUF

Lystbåt/fiskebåt

Skade på frontrute – plutselig skade eller oppstått ved materialtretthet?

Sikrede meldte om skade på fritidsbåten og opplyste at en kraftig bølge hadde slått opp solcellepanelet og forårsaket sprekk i frontruten. Foretaket avslo kravet med begrunnelse om at skaden ikke skyldtes en plutselig ytre hendelse, men trolig var forårsaket av svekkelse fra feilmontert vindusvisker. Sikrede bestred avslaget og innhentet fagkyndig uttalelse som fastslo at slik montering hadde vært vanlig i flere tiår og ikke kunne anses som feil. Sikrede opplyste også at båten ble kjøpt som demobåt i 2007 med viskeren allerede installert og fastholdt at skaden skyldtes brottsjø. Foretakets interne båttekniske rådgiver uttalte at viskeren var montert gjennom glasset og dermed svekket ruten, noe som over tid kunne føre til sprekker ved sjøgang. Skaden ble derfor vurdert som svak konstruksjon og ikke en tilfeldig ytre hendelse. Nemnda kom til at skaden oppsto plutselig idet sprekken oppsto da bølgen/solcellepanelet traff vinduet. Nemnda kom videre til at det ikke var sannsynliggjort at de aktuelle unntakene kom til anvendelse.

Saksfremstilling

Saken gjelder krav om erstatning for sprekkskade i frontrute på båt.

Sikrede har kaskoforsikring for fritidsbåt (2007-modell Draco 22) med bl.a. følgende vilkår:

4.3. Kaskoforsikring

Hvis det fremgår av forsikringsbeviset at kaskoforsikring er inkludert, dekkes skader som har oppstått plutselig som følge av:

- grunnstøting
- sammenstøt og kollisjon
- synking
- kantring
- brudd på mast eller bom
- feilfylling av bensin på dieseltank eller diesel på bensintank
- annen tilfeldig, plutselig ytre hendelse

i tillegg til dekninger nevnt i punkt 4.2 Delkaskoforsikring.

5. Hvilke skader dekkes ikke

5.1. Generelle unntak

- ...
- Skade i form av eller som skyldes svak eller feilaktig konstruksjon, materialtretthet, råte, korrosjon eller annen tæring. Unntatt er også skader hvor slike forhold har vært samvirkende skadeårsak.

Sikrede meldte per telefon 30.7.24 om sprekk i frontruten på båten etter at en voldsom bølge slo opp solcellepanelet på dekket.

Foretaket konkluderte i brev 14.1.25 med at skaden ikke skyldtes en plutselig ytre hendelse som var dekket av kaskoforsikringen. Ruten ble antatt å ha sprukket på grunn av svekkelse etter feilmontert vindusvisker, ikke som følge av solcellepanelet. Verdien av solcellepanelet var kr 2 249, og dermed lavere enn egenandelen på kr 4 000.

Sikrede opplyste 20.1.25 at båten ble kjøpt som demobåt i 2007 med vindusvisker allerede montert, og fastholdt at skaden skyldtes en plutselig brottsjø som slo opp solcellepanelet.

Foretaket opprettholdt avslaget 30.1.25 med i hovedsak samme begrunnelse som tidligere.

Sikrede var uenig i avgjørelsen og innhentet uttalelser datert 4.2.25 fra K:

Dette er helt feil.

Visker motorer har over mange tiår blitt montert gjennom ruter.

Mange eksempler på dette, men bl.a Halco og Scand har dette. Finnes også på flere traktorer, trucker og biler. Båten har dessuten fungert med denne løsningen i over 10 år.

Saken ble brakt inn for Finansklagenemnda 22.2.25, og foretaket fremla følgende uttalelse fra intern båtteknisk rådgiver:

Det stemmer at det finnes mange båtmodeller hvor vindusviskeren er montert gjennom glasset, men da er den i tillegg til akslingen også festet til minimum ett annet punkt for å avlaste bevegelse og press rundt nevnte aksling. Det vanlige er da å feste dette til rammen på vinduet, eller til skroget. Som bildet av kundens båt viser (Bilde 1) er motoren kun festet med akslingen gjennom vinduet. Bilde nr. 2 viser en tilsvarende motor, og markert med rød pil er brakett for ytterligere festeanordning. Egenvekt på en slik motor kan være opp mot 1 kg, det sier seg selv at belastningen på vinduet kan bli stor ved ekstra grov sjø med kun ett festepunkt.

Det må også bemerkes at kunden helt har gått bort fra teorien om at solcellepanelet forårsaket sprekk i ruta. Dette var forklaringen når vår skadebehandler mottok første samtale fra kunden og opprettet skadesaken. Vindusviskermotoren var ikke et tema før det ble bemerkt fra If at sprekk tydelig kunne spores tilbake til akslingen på motoren. Bilde 3 viser helt tydelig at sprekk går i senter av hullet til akslingen.

Kunden sier videre at båten ble kjøpt som demobåt hos forhandler med vindusvisker montert. Så vidt vi har klart å finne ut ble aldri disse båtene levert originalt med vindusvisker, så det naturlige å tro da er at vindusviskermotoren ble montert hos forhandleren før salg.

I forsikringsvilkårene Båt2-1 under punkt 5.1 står det om hvilke skader som ikke dekkes:

- Skade i form av eller som skyldes svak eller feilaktig konstruksjon, materialtretthet, råte, korrosjon eller annen tæring. Unntatt er også skader hvor slike forhold har vært samvirkende skadeårsak.

Det vil være rimelig å tro at materialtretthet i ruten vil oppstå etter 17 år med bevegelse på sjøen. Kunde skriver også at 'da jeg kjøpte båten var det montert vindusvisker i vinduet slik den som står der i dag'. I kommentaren til [verksted] står det 'båten har dessuten fungert med denne løsningen i over 10 år'. Dette leder jo oss til å tro at motoren har blitt byttet i løpet av båtens levetid, og da kanskje til en kraftigere utgave. Man kan heller ikke se bort fra at den har blitt skrudd for hardt fast ved montering, noe som vil kunne medføre sprekker i ruten.

Sikrede krever dekning for sprekkskaden på frontruten under kaskoforsikringen. Båten ble kjøpt som demobåt i 2007, og vindusviskeren var allerede montert. Ruten var hel frem til en brottsjø slo over båten. Sikrede har vært i kontakt med forhandler og verksted som avviser at montering av vindusvisker vil svekke frontruten.

Foretaket avviser ansvar og anfører at skaden på frontruten ikke skyldes en plutselig ytre påvirkning. Bildene viser sprekk ved vindusviskeren, trolig forårsaket av feilmontering eller for høyt moment ved innfestingen. Viskeren er montert gjennom glasset, noe som svekker ruten og

over tid kan føre til sprekker ved sjøgang. Skaden anses derfor å skyldes svak konstruksjon, ikke en tilfeldig hendelse, og omfattes heller ikke av forsikringen etter vilkårenes pkt. 5.1.

Finansklagenemnda Skades begrunnelse

Spørsmålet er om sikrede har krav på erstatning for sprekkskade i frontrute på båt under kaskoforsikringen.

Kaskoforsikringen dekker skader som følge av «annen tilfeldig, plutselig ytre hendelse».

Begrepet «ytre» er ikke definert i forsikringsvilkårene, men betyr ifølge ordlyden og fast nemndspraksis at påvirkningen må være ytre i forhold til den forsikrede gjenstanden i motsetning til «indre» svikt, jf. f.eks. FinKN 2025-932 og 2012-093. Dette betyr at skade som følge av slitasje eller materialtretthet i vinduet ikke er dekket, men at skade som skyldes støt mot vinduet vil være omfattet. Skade på glasset som følge av overbelastning fra en vindusvisker må også regnes som en «ytre hendelse» i forhold til glasset.

Forsikringen har imidlertid unntak for:

- Skade i form av eller som skyldes svak eller feilaktig konstruksjon, materialtretthet, råte, korrosjon eller annen tæring. Unntatt er også skader hvor slike forhold har vært samvirkende skadeårsak.

Dette betyr at dersom svak eller feilaktig konstruksjon eller materialtretthet er en nødvendig betingelse for skaden, er den unntatt selv om et ytre støt mot vinduet som følge av bråtsjø også medvirket. Det er heller ikke noe vilkår at den svake eller feilaktige konstruksjonen gjelder glasset selv – også en konstruksjonsfeil eller svak konstruksjon for vindusviskeren vil føre til at skaden er unntatt.

Begrepet «konstruksjon» betyr objektets forskjellige deler – her båtruten med vindusvisker. At konstruksjonen er «feilaktig» betyr at vinduet eller vindusviskeren avviker fra en gitt standard mht. delens egenskaper, f.eks. bæreevne, isoleringsevne eller tetthet. Begrepet «svak» angir et avvik i form av at delen er svakere enn den skal være. Begrepene angir imidlertid ikke hvilken standard spørsmålet om det foreligger en feil eller svakhet skal relateres til.

For bygningsforsikring har nemnda lagt til grunn at spørsmålet om konstruksjonen er «feilaktig» eller «svak» må vurderes i forhold til byggeforskriftene eller fremlagte tekniske krav til f.eks. tåleevne, jf. FinKN 2018-770, 2017-067 og 2016-376. Nemnda har også lagt til grunn at man må ta utgangspunkt i byggeforskriftene på byggetidspunktet om ikke annet er presisert i vilkårene, jf. FinKN 2018-770. Poenget i denne sammenheng er at spørsmålet om konstruksjonen er svak eller feil må måles mot en norm for riktig konstruksjon.

Foretakets båttekniske fagkyndige uttaler:

Det stemmer at det finnes mange båtmodeller hvor vindusviskeren er montert gjennom glasset, men da er den i tillegg til akslingen også festet til minimum ett annet punkt for å avlaste bevegelse og press rundt nevnte aksling. Det vanlige er da å feste dette til rammen på vinduet, eller til skroget. Som bildet av kundens båt viser (Bilde 1) er motoren kun festet med akslingen gjennom vinduet. Bilde nr. 2 viser en tilsvarende motor, og markert med rød pil er brakett for ytterligere festeanordning. Egenvekt på en slik motor kan være opp mot 1 kg, det sier seg selv at belastningen på vinduet kan bli stor ved ekstra grov sjø med kun ett festepunkt.

...

Kunden sier videre at båten ble kjøpt som demobåt hos forhandler med vindusvisker montert. Så vidt vi har klart å finne ut ble aldri disse båtene levert originalt med vindusvisker, så det naturlige å tro da er at vindusviskermotoren ble montert hos forhandleren før salg.

I forsikringsvilkårene Båt2-1 under punkt 5.1 står det om hvilke skader som ikke dekkes:

- Skade i form av eller som skyldes svak eller feilaktig konstruksjon, materialtretthet, råte, korrosjon eller annen tæring. Unntatt er også skader hvor slike forhold har vært samvirkende skadeårsak.

Det vil være rimelig å tro at materialtretthet i ruten vil oppstå etter 17 år med bevegelse på sjøen. Kunde skriver også at 'da jeg kjøpte båten var det montert vindusvisker i vinduet slik den som står der i dag'. I kommentaren til [verksted] står det 'båten har dessuten fungert med denne løsningen i over 10 år'. Dette leder jo oss til å tro at motoren har blitt byttet i løpet av båtens levetid, og da kanskje til en kraftigere utgave. Man kan heller ikke se bort fra at den har blitt skrudd for hardt fast ved montering, noe som vil kunne medføre sprekker i ruten.

Nemnda forstår denne uttalelsen slik at fremgangsmåten for innfestingen av vindusviskeren ikke var vanlig og heller ikke optimal, men den angir ikke at det dreier seg om konstruksjonsfeil eller svak konstruksjon. Det forhold at fremgangsmåten for montering påfører vinduet ekstra belastning sammenlignet med andre fremgangsmåter, er ikke tilstrekkelig til å si at det dreier seg om «svak konstruksjon». Uttalelsen angir heller ingen norm for «riktig» konstruksjon som en feil eller svakhet kan måles mot.

Uttalelsen sier videre at det «vil være rimelig å tro at materialtretthet i ruten vil oppstå etter 17 år». Nemnda kan ikke se at denne formuleringen sannsynliggjør at det faktisk foreligger materialtretthet i glasset, og det bestrides også av sikredes sakkyndige at glass kan være gjenstand for materialtretthet. Nemnda kan derfor ikke se at foretaket i tilstrekkelig grad har sannsynliggjort materialtretthet i glasset.

Ut fra dette er det ikke sannsynliggjort at unntakene kommer til anvendelse. Det er uklart for nemnda om skaden skyldes brottsjøen som slo over båten, overbelastning fra vindusviskeren eller en kombinasjon av dette. Sikrede har imidlertid forklart at ruten var hel inntil brottsjøen slo over den, og nemnda kan ikke se at foretaket har lagt frem dokumentasjon på at selve sprekken i glasset har utviklet seg over tid. Nemnda peker også på at verken konstruksjonsfeil eller materialtretthet i seg selv utgjør en skade, og at skaden i form av negativ fysisk innvirkning først oppstår når glasset sprekker. Slik saken er opplyst oppsto sprekken da bølgen/solcellepanelet traff vinduet, og i så fall oppsto den plutselig.

Slik saken er opplyst for nemnda er derfor sprekken dekket av forsikringen.

Avgjørelsen er enstemmig.

Finansklagenemnda Skades konklusjon

Sikrede gis medhold.

Ved behandlingen deltok Trine-Lise Wilhelmsen (leder), Merete Anita Utgård (bransjerepresentant) og Fanny Helle (forbrukerrepresentant).